

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 13C/321/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115220180
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Revický
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8115220180.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom Mgr. Petrom Revickým v právnej veci žalobkyne: K.. U. H., R.. XX.XX.XXXX, D. K. XX, XXX XX N., zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 788,70 Eur, taktó

rozhodol:

Žalobu zamietá.

Žalovaný má nárok voči žalobkyni na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorých výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručенou súdu 29.7.2015 sa žalobkyňa domáhala, aby súd rozhodol o povinnosti žalovaného vydať jej bezdôvodné obohatenie vo výške 788,70 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 788,70 Eur odo dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby žalovanému a nahradiť trovy konania.

2. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 17.1.2006 žiadosťou požiadala žalovaného o poskytnutie revolvingového úveru vo výške 54.000,- Sk (1.792,47 Eur) s počtom splátok 30, mesačnou splátkou 1.800,- Sk (59,74 Eur). Na základe tejto žiadosti jej bola schválená výška úveru 54.000,- Eur, poskytnutá čiastka 30.240,- Sk (1.003,78 Eur so splatnosťou úveru (počet splátok) 30, mesačnou splátkou 1.800,- Sk (59,74 Eur). Uviedla, že už na prvý pohľad ide o zmluvu, ktorá bola uzavretá v rozpore s dobrými mravmi a neprijateľnú odplatu s tým, že tak vysoká odplata je v rozpore s dobrými mravmi, čo konštatoval aj NS SR v rozsudku 5 Cdo 26/2011.

3. Žalobkyňa uviedla, že nakoľko ide o spotrebiteľskú zmluvu, musí mať náležitosti v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. (ZoSU), vrátane náležitosti podľa § 4 ods. 5 ZoSU, podľa ktorého od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a podľa § 4 ods. 2 písm. g) ZoSU, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje najmä ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Dodala, že úrok uvedený v zmluve o revolvingovom úvere nie je, a výška RPMN - 26,10 % je uvedená iba v bode 5 zmluvy ako údaj o požadovanom revolvingovom úvere, no nie je uvedená v bode 6, ktorý sa týka údajov o schválenom revolvingovom úvere. Navyše správna RPMN je 64,59%, k čomu žalobkyňa poukázala na výpočet RPMN z internetovej kalkulačky.

4. Uzavrela, že zo strany žalovaného jej bol poskytnutý úver vo výške 1.003,78 Eur, a ona žalovanému doposiaľ na predmetný úver uhradila 1.792,48 Eur, a v súvislosti s neprijateľnými poplatkami a úžernou

cenou úveru vzniklo bezdôvodné obohatenie žalovaného o sumu 788,70 Eur, ktorú prijal bez právneho dôvodu a musí vydať. Uviedla, že o tom, že sa žalovaný bezdôvodne obohatil, sa dozvedela od združenia na ochranu občana spotrebiteľa, v mesiaci apríl 2015, kde ju informovali o tom, že úverovanie za ak vysokú odplatu je v rozpore s dobrými mravmi. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe uviedla, že všeobecné súdy vo viacerých rozhodnutiach posúdili konanie žalovaného ako úmyselné konanie vedúce k bezdôvodnému obohateniu tým, že nedáva svoje zmluvy do súladu so zákonom o spotrebiteľských úveroch, a že objektívna premlčacia doba je 10 ročná.

5. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a okrem nesúhlasu s tvrdeniami súvisiacimi s RPMN a úrokovou sadzbou, a nesúhlasu s tvrdeniami a závermi, ktoré žalobkyňa uviedla o neprimeranosti dojednanej odplaty vzniesol aj námietku premlčania, a to pre uplynutie oboch zákonných lehôt posudzovaných pri premlčaní. Poukázal na to, že pre začatie subjektívnej lehoty je totiž rozhodujúce poznanie skutkových okolností, z ktorých (v tomto prípade domnele) ukrátená osoba môže uplatňovať svoje práva. A v tomto smere by to v prípade žalobcu teoreticky bolo najneskôr pri uhradení poplatku za uzavretie zmluvy a postupnom uhrádzaní jednotlivých splátok (čo bolo najneskôr v roku 2008). Z toho dôvodu konštatoval, že subjektívna lehota by žalobcovi už dávno a márne uplynula. Rovnako tak poukázal aj na zmeškanie objektívnej lehoty pre podanie žaloby.

6.1. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 13C/321/2015-19 zo dňa 22.11.2019 tak, že žalobu na základe námietky premlčania zamietol. Súd pritom vychádzal z toho, že žalobkyňa svoje právo na vydanie bezdôvodného obohatenia odvodzovala z neprimeranej výšky dojednanej odplaty za úver ako aj z poukazu na nedostatok náležitostí (uzatvorenia) písomnej zmluvy o úvere (uvedenia úrokov a RPMN) a svoje platby. Dotknutá zmluva o revolvingovom úvere bola pritom písomná a podpísaná žalobkyňou, teda žalobkyňa tak jej (vytýkané) znenie (obsah svojho právneho úkonu) poznala už od jej podpisu, a keďže žaloba bola podaná po uplynutí viac ako 8 rokov od poslednej platby, bola uplatnená po uplynutí premlčacej doby, a to jednak po márnom uplynutí subjektívnej 2-ročnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 1 OZ odo dňa jej poslednej úhrady žalobcovi, keď žalobkyňa mala k dispozícii (poznala) všetky skutkové okolnosti o svojom eventuálnom plnení (bez právneho dôvodu) a mohla tak prvý krát podať žalobu na jeho vydanie, ako aj po márnom uplynutí objektívnej 3-ročnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 2 OZ počítanej v tomto prípade taktiež odo dňa jej poslednej úhrady, keď k eventuálnemu bezdôvodnému obohateniu z jej úhrad naposledy došlo.

6.2. V súvislosti so začiatkom plynutia subjektívnej premlčacej doby súd vychádzal z rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR, a to s poukazom na jeho rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo/67/2011, 3 Cdo/169/2017 a 8 Cdo/163/2018, podľa ktorých „to, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. To znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodit' zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie“ s tým, že „Pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie skutkového stavu, teda nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie.“ Na základe toho súd dospel k záveru, že v danom prípade žalobkyňa všetky rozhodujúce skutkové okolnosti, z ktorých bolo možné vyvodit', že (podľa jej interpretácie) došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jej úkor obohatil, poznala (mala k dispozícii) a žalobu mohla podať od toho času, keď mala k dispozícii napadnutú zmluvu a vedela čo a komu (na jej základe) plnila, a keďže poslednou z týchto skutočností (nakoľko vytýkané znenie zmluvy mala k dispozícii už predtým) bola jej posledná platba (ako plnenie, z ktorého mohlo vzniknúť bezdôvodné obohatenie žalovaného naposledy), a žaloba bola podaná viac ako 2 roky po tom, taktu uvažovaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia (ak by tu aj bol) je už premlčaný.

6.3. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe súd vychádzal z toho, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia bol uplatnený aj po uplynutí 3 ročnej objektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 107 ods. 2 OZ (po tom čo k nemu eventuálne naposledy došlo). V súvislosti s úvahami o 10 ročnej objektívnej premlčacej dobe (pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení), ktorú žalobkyňa odvodzovala z toho, že žalovaný nedáva svoje zmluvy do súladu so zákonom o spotrebiteľských úveroch, a teda len z poukazu na jeho postavenie a nedodržanie objektívnych noriem, pritom súd odkázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. sp. zn. 1Cdo 238/2017 zo dňa 18.10.2018, podľa ktorého: „... samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o profesionálnom podnikateľskom postavení

nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôže bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel nebankového subjektu (veriteľa).“

6.4. Súd napokon poukázal aj na to, že z vyššie uvedenej rozhodovacej praxe NS SR už napokon v obdobnej veci vychádzal aj Krajský súd v Prešove (pod sp. zn. 25Co/84/2018).

7.1. Proti tomuto rozsudku však podala žalobkyňa odvolanie, na základe ktorého Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 23Co/11/2020 - 103 zo dňa 25.3.2021 uvedený rozsudok ako predčasný zrušil a vec vrátil tunajšiemu súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7.2. Odvolací súd poukázal na to, že z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalovaný k veci zaujal písomné stanovisko - vyjadrenie, v ktorom vzniesol námietku premlčania, a žalobkyňa sa k námietke premlčania a k prípadnému preukazovaniu dôvodnosti či nedôvodnosti tejto námietky do rozhodnutia prvoinštančného súdu nemala možnosť vyjadriť a predložiť dôkazy svedčiace v jej prospech. Uviedol, že bolo povinnosťou súdu poskytnúť žalobkyni ako spotrebiteľke priestor na označenie všetkých skutočností a dôkazov na preukázanie svojich tvrdení vo vzťahu k plynutiu subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej doby. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bolo vyjadrenie žalovaného doručiť žalobkyni a ďalej skúmať skutkové okolnosti dôležité pre posúdenie dôvodnosti vznesenej námietky premlčania vo vzťahu k objektívnej a subjektívnej premlčacej lehote. Odvolací súd pritom uviedol, že bude úlohou žalobkyne preukázať svoje tvrdenia uvedené v žalobe o počiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby, či dôvodnosti plynutia 10 ročnej premlčacej doby s tým, že aj prvoinštančný súd bude mať možnosť sám vykonať dôkazy dôležité pre posúdenie tejto námietky.

7.3. Odvolací súd tiež vyslovil nesúhlas so záverom prvoinštančného súdu, že premlčacia subjektívna doba začína plynúť úhradou poslednej platby žalovanej, pretože začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je viazaný na skutočnú vedomosť žalobkyne o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a skutočnú vedomosť o tom, kto sa na jej úkor bezdôvodne obohatil. Dodal, že uhradením poslednej platby žalobkyňa ako priemerná spotrebiteľka nemusela, vzhľadom na to že ide o spotrebiteľský vzťah s profesionálnym dodávateľom služieb, vedieť a ani len predpokladať, že žalovanému uhrádza aj peňažné plnenia, na ktoré mu nárok nevznikol (s tým, že skutočnú vedomosť nie je možné nahradiť predpokladanou vedomosťou, kde sa žalobkyňa mohla dozvedieť vzhľadom na všetky skutkové okolnosti, že môže podať žalobu na vrátenie bezdôvodného obohacovania). Poukázal na to, že žalobkyňa v žalobe tvrdila, že o týchto okolnostiach sa dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa v mesiaci apríl 2015, kde ju informovali o tom, že úverovanie za tak vysokú odplatu je v rozpore s dobrými mravmi s tým, že prvoinštančný súd túto okolnosť nechal bez povšimnutia a nevyhodnotil, či práve týmto momentom nezačala plynúť subjektívna dvojročná premlčacia doba (pozn. súdu prvej inštancie: v pôvodnom rozsudku súd túto skutočnosť hodnotil záverom o skoršom začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby, a to od jej poslednej úhrady s poukazom na to, že od toho momentu žalobkyňa vedela a mala k dispozícii všetky skutkové okolnosti potrebné na podanie žaloby, a vyššie uvedenú rozhodovaciu prax NS SR uvedenú v bode 6.2. tohto odôvodnenia).

7.4. Vo vzťahu k 10 ročnej objektívnej premlčacej lehote, k záverom súdu prvej inštancie uvedeným v bode 6.3. tohto odôvodnenia (o tom, že plynie len trojročná lehota a 10 ročnú lehotu nie je možné aplikovať len s odkazom na nedodržanie objektívnych noriem dodávateľom), odvolací súd uviedol, že aj tento záver prvoinštančného súdu je predčasný, keď na vykonanie tohto záveru nie sú zistené žiadne skutkové okolnosti s tým, že nie je vyhodnotený z akého dôvodu je potrebné vydať bezdôvodné obohatenie a žalobkyňa ako spotrebiteľka nemala možnosť na preukázanie svojho tvrdenia o úmyselnom bezdôvodnom obohacovaní žalovaného predložiť žiadne dôkazy. Úlohou súdu bolo doplniť dokazovanie v naznačenom smere, umožniť stranám preukázať svoje tvrdenie, a o žalobe rozhodnúť v štádiu posúdenia námietky premlčania, alebo v štádiu rozhodnutia o uplatnenom nároku žalobkyne meritórne, pokiaľ sa nárok nepreukáže za premlčaný.

8. Na základe uvedeného súd prvej inštancie, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, vyjadrenie žalovaného so vznesenou námietkou premlčania dňa 7.9.2021 doručil strane žalobkyne spolu s uznesením podľa § 167 ods. 3 CSP obsahujúcim výzvu, aby sa k vyjadreniu žalovaného v stanovenej lehote vyjadрила, uviedla ďalšie skutočnosti a označila dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, na čo však strana žalobkyne v stanovenej lehote a ani neskôr nijako nereagovala, a svoje tvrdenia nijako nedoplnila.

9. Keďže v danom prípade hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje sumu 1000,- Eur (tzv. „drobný spor“), súd vec v súlade s ust. § 297 CSP prejednal bez nariadenia pojednávania.

10. Súd sa oboznámil so žalobou a všetkými prostriedkami procesného útoku a obrany, ktoré strany sporu počas konania uplatnili, vykonal dokazovanie všetkými predloženými listinnými dôkazmi, ktorých odpis bol stranám sporu v priebehu konania doručený (§ 204 CSP), a na základe takto vykonaných dôkazov tento podstatný skutkový stav:

11. Na základe žiadosti žalobkyne o poskytnutie revolvingového úver zo dňa 17.1.2006, ktorú súd posúdil ako návrh na uzavretie v ňom špecifikovanej zmluvy, ktorá bola následne dňa 19.1.2006 schválená žalovaným s rovnakými podmienkami, ako boli uvedené v návrhu, čo súd posúdil ako prijatie návrhu a uzavretie zmluvy, žalovaný poskytol žalobkyni finančné prostriedky vo výške 1.003,78 Eur, so splatnosťou úveru v 30 mesačných splátkach po 59,75 Eur, a žalobkyňa mu uhradila 1.792,48 Eur. Podľa prehľadu splátok predloženého žalobkyňou jej posledná úhrada (vo výške 1.015,73 Eur) bola urobená 26.2.2007.

12. Podľa § 451 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. (ďalej len „OZ“) bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

13. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

14. Podľa § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

15. Podľa § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

16. Podľa § 107 ods. 2 OZ najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

17. V danom prípade zo žaloby vyplýva, že žalobkyňa svoje právo na vydanie bezdôvodného obohatenia odvodzuje z neprimeranej výšky dojednanej odplaty za úver ako aj z poukazu na nedostatok náležitostí (uzatvorenia) písomnej zmluvy o úvere (uvedenia úrokov a RPMN) a svoje platby. Žalovaný však voči tomuto nároku vzniesol námietku premlčania, a to pre uplynutie oboch zákonných lehôt posudzovaných pri premlčaní. Okrem námietky uplynutia subjektívnej premlčacej doby pritom poukázal aj na zmeškanie objektívnej lehoty pre podanie žaloby, a preto sa súd musel vysporiadať najprv s touto námietkou. Objektívna premlčacia doba podľa § 107 ods. 2 OZ totiž určuje najneskoršiu dobu, za ktorú sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia (najneskôr) premlčí, a preto subjektívna premlčacia doba môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej doby. Z ustálenej súdnej praxe (porovnaj R 29/1983) pritom vyplýva, že ak dlžník vzniesol námietku premlčania, nemôže súd premlčané právo (nárok) priznať a žalobu v takomto prípade zamietne bez toho aby skúmal, či uplatňované právo veriteľa existuje alebo nie. Vychádza sa pritom z princípu procesnej ekonomie - úspornosti, že ak je uplatnené právo - pohľadávka skutočne premlčaná, bola by žaloba aj tak zamietnutá.

18. Žalobkyňa žiadala o aplikáciu 10 ročnej objektívnej premlčacej doby, ktorú však odôvodnila iba tým, že Krajský súd Prešov a Žilina vo viacerých rozhodnutiach posúdili konanie žalovaného ako úmyselné konanie vedúce k bezdôvodnému obohateniu tým, že nedáva svoje zmluvy do súladu so zákonom o spotrebiteľských úveroch.

19. Žalobkyňa tiež uviedla (v odvolaní voči predchádzajúcemu rozsudku), že podstata aplikácie desaťročnej premlčacej doby spočíva v tom, že v dobe prijatia nezákonnej platby dodávateľ prijal platbu, o ktorej vedel, že ju získava na úkor spotrebiteľa ako bezdôvodné obohatenie, a to aj v prípade, ak by sa pripustilo, že v dobe uzatvorenia vednej zmluvy ešte tento úmysel priamo nemusel mať. Prijatím platby tvoriacej bezdôvodné obohatenie sa úmysel dodávateľa získať bezdôvodné obohatenie prejavil a naplnil

jeho konaním, keď prijal a ponechal si platbu, ktorá mu bola vyplatená bez právneho dôvodu. Obchodník, profesionál, vedel, že mu bola platba vyplatená v rozpore so zákonom a napriek tomu si platbu ponechal. Chcel platbu prijať a prijal ju, viediac, že je to platba prevyšujúca spotrebiteľovi poskytnutú sumu, a nepatrí mu z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, prípadne z dôvodu neplatnosti úverovej zmluvy. Dodala, že konanie subjektu, ktorý dlhodobo opakovane poskytuje spotrebiteľské úvery na základe vadných zmlúv, sa nedá hodnotiť inak, ako úmyselné konanie vedúce k bezdôvodnému obohacovaniu tým, že nedáva svoje zmluvy do súladu so spotrebiteľským právom. Doba, počas ktorej žalovaný poskytuje úvery a ich množstvo, podľa žalobkyne vylučujú inú možnosť ako tú, že žalovaný sa na úkor spotrebiteľov obohacuje úmyselne a nejde o náhodné jednorazové nedbanlivostné zlyhanie. Je vylúčené, aby žalovaný ako profesionál v poskytovaní úverov nepoznal spotrebiteľské právo a prijímal platby nad spotrebiteľovi poskytnutú sumu pri neplatných úveroch, alebo nad istinu úveru pri bezúročných a bezpoplatkových úveroch. Dôkazom o úmysle veriteľa bezdôvodne sa na úkor spotrebiteľa obohacovať prijímaním platieb od spotrebiteľa po splatení spotrebiteľovi poskytnutej sumy, je podľa žalobkyne prijímanie takýchto platieb v dobe, kedy už veriteľovi je známa judikatúra k bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a k neplatnosti spotrebiteľských zmlúv, a to nielen týkajúca sa iných podnikateľských subjektov poskytujúcich spotrebiteľské úvery, ale aj vo veciach, v ktorých bol sám stranou takéhoto konania.

19. Žalovaný (vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne) uviedol, že nejestvujú a v konaní ani neboli preukázané také skutkové okolnosti, ktoré by odôvodnili tvrdenie žalobcu o úmysle získať bezdôvodné obohatenie. Predložil inšpekčný záznam Slovenskej obchodnej inšpekcie zo dňa 16.10.2009 o kontrole dodržiavania najvyššie prípustnej hodnoty odplaty v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z., z ktorého obsahu vyplýva, že došlo k vykonaniu kontroly 10 námatkovo vybraných zmlúv, a podľa kontrolného záveru vo všetkých takto vybraných prípadoch bola riadne a správne určená RPMN a súčasne bola riadne a správne dodržaná maximálna výška najvyššie prípustnej odplaty a prijatý záver o dodržaní predpísaných náležitostí. Tvrdenie žalobcu tak podľa neho nemá oporu v žiadnej skutkovej okolnosti aj vo vzťahu k tej jeho argumentácii, ktorá sa týka prijímania platieb z uzavretej zmluvy od žalobcu, pretože aj v čase ich prijímania je preukázateľné, že žalovaný rozhodne nekonal v úmysle získať bezdôvodné obohatenie. Uzavrel, že objektívne nevznikli a preto nemohli byť žalobcom ani preukázané skutočnosti o úmysle žalovaného získať bezdôvodné obohatenie.

20. Žalobkyňa zastúpená advokátom (viď aj § 291 ods. 3 CSP) sa následne k vyjadreniam žalovaného, hoci ju na to súd prvej inštancie v zmysle pokynu odvolacieho súdu neskôr ešte aj osobitne vyzval, nijako nevyjadrila a žiadne dôkazy na preukázanie svojich tvrdení nepredložila. Na základe uvedeného súd opätovne nemohol dospieť k inému záveru než takému, že žalobkyňa žiadne konkrétne skutočnosti, z ktorých by vyplýval úmysel žalovaného bezdôvodne sa na jej úkor obohatiť nepreukázala a ani netvrdila, a ani súd nezistil. Súd totiž poukazuje na to, že podľa ustálenej rozhodovacej praxe NS SR, vyjadrenej v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo 238/2017 (a opakovane aj v 4Cdo/2192019 i ďalších) „... samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôže bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel nebankového subjektu (veriteľa). ... Žalobca musí preukázať, že v čase kedy došlo k obohateniu, mal žalovaný úmysel získať majetkový prospech na jeho úkor. V prípade nepreukázania úmyslu žalovaného (vedomostnej aj vôľovej zložky úmyslu) musí byť aplikovaná všeobecná trojročná objektívna lehota.“ V danom prípade pritom žalobkyňa, okrem poukazu na profesionálne postavenie žalovaného a (eventuálne) nedodržanie noriem objektívneho práva, neuviedla žiadne konkrétne skutočnosti svedčiacie o jeho úmysle získať od nej plnenie nad rámec poskytnutých peňažných prostriedkov bez právneho dôvodu, resp. plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol.

21. Podľa zmluvy o revolvingovom úvere žalovaný skutočne chcel na základe tejto zmluvy získať od žalobkyne viac finančných prostriedkov než jej na základe úveru mal poskytnúť, táto podstata účelu poskytovania peňažných prostriedkov pri úveroch zo strany dodávateľov je však všeobecne známa a zákonom dovoľená, pričom táto skutočnosť (bez ohľadu na žalobkyňou napádanú výšku odplaty) je v písomnej zmluve o revolvingovom úvere forme dojednaných mesačných splátok (určením ich výšky a počtu v súhrne presahujúcom sumu poskytnutých peňažných prostriedkov) aj vyjadrená, a sama o sebe tak jeho úmysel získať toto plnenie bezdôvodne (a už vôbec nie v celom rozsahu nad rámec poskytnutých peňažných prostriedkov) nepreukazuje. Keďže pritom žalobkyňa žiadne iné než vyššie uvedené konkrétne skutočnosti, z ktorých by podľa nej mal vyplývať úmysel žalovaného sa na jej

úkor obohatiť bezdôvodne, a ani súd v medziach stranami vymedzeného predmetu konania a nimi prednesených skutkových tvrdení nezistil žiadne skutočnosti o úmysle žalovaného obohatiť sa na jej úkor úmyselne, vychádzal zo všeobecnej trojročnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorá plynie odo dňa, keď k nemu malo dôjsť, a keďže žalobkyňa plnenie, z ktorého sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia, poskytla žalovanému naposledy 26.2.2007 (jej posledná úhrada vo výške 1.015,73 Eur), a žaloba bola podaná na súde až 29.7.2015 (teda viac ako 3 potom) a žalovaný sa premlčania dovolal, súd z tohto dôvodu, bez potreby ďalšieho vecného posúdenia práva (keďže podľa § 100 ods. 1 OZ premlčané právo veriteľovi priznať nemožno), musel žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia pre uplynutie objektívnej premlčacej doby zamietnuť.

22. Pre úplnosť súd dodáva, že z rovnakých záverov o premlčaní už napokon vo viacerých svojich rozhodnutiach vychádzal aj Krajský súd v Prešove (napr. vo veci pod sp. zn. 25Co/84/2018, 11Co/2/2020 a 9CoCsp/8/2020).

23. Na margo namietanej výšky odplaty súd dodáva, že vzhľadom na obvykle vyššiu mieru rizika a menšiu mieru bezpečnosti sa v minulosti vo všeobecnosti uznávalo za prijateľné, ak nebankové subjekty poskytovali spotrebiteľom úvery a pôžičky za vyššiu mieru odplaty než tomu v prípade bankových subjektov. Pri posudzovaní jej primeranosti by pritom určitým vodítkom (pri nedostatku výslovnej regulácie maximálne prípustnej výšky odplaty v čase uzavretia a úhrady dotknutej zmluvy o revolvingovom úvere, vid' aj čl. 4 CSP) mohla byť maximálna výška odplaty podľa právnej úpravy účinnej od 1.7.2008 (kedy nadobudlo účinnosť nariadenie vlády č. 238/2008 Z.z.) ktorým sa vykonávali ust. § 3 ods. 10 a 11 zákona č. 258/2001 Z.z.) o tom, že tom, že odplata nesmie prevýšiť výšku ustanovenú nariadením vlády, a že ak je zmluva o spotrebiteľskom úvere v rozpore s týmto ustanovením v tom, že odplata prevyšuje výšku ustanovenú nariadením vlády, je neplatná (len) v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto ustanoveniu, ak sa ten, kto je takouto zmluvou dotknutý, neplatnosti dovolá. V danom prípade pritom odplata za úver v tomto porovnaní zrejme nijako neprevyšovala maximálnu výšku odplaty za poskytnutie porovnateľného spotrebiteľského úveru v blízkom 1. štvrtroku 2008 (vo výške 112,52 % pri ostatných spotrebiteľských úveroch na r. 1 až 5 vo výške 50 tisíc Sk).

24. O náhrade trov konania, zahŕňajúcich aj trovy doterajšieho (predchádzajúceho) odvolacieho konania, súd rozhodol v zmysle ust. § 262 ods. 1 CSP, podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

25. Žiadne dôvody, pre ktoré by bolo možné úspešnému žalovanému jemu vzniknuté trovy tohto konania (preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré mu vznikli v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva) v zmysle ust. § 257 CSP celkom výnimočne nepriznať a žiadať, aby ich znášal sám, strany netvrdili a ani súd nezistil. Strana, ktorá realizuje kroky k začatiu alebo trvaniu občianskeho súdneho konania, musí vždy zväžiť jeho začatie resp. obranu v ňom, a preto musí znášať aj dôsledky s tým spojené plynúce z jej procesného neúspechu v konaní. V súvislosti s eventuálnymi úvahami o aplikácii výnimočného ust. § 257 CSP súd prvého stupňa zároveň poukazuje aj na výklad obsahovo obdobného ust. § 150 O.s.p. v rozhodnutí Ústavného súdu ČR pod sp. zn. IV. ÚS 3678/12, podľa ktorého „Pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa aplikácie ustanovenia § 150 O.s.p., je nutné konštatovať, že sa jedná o procesné ustanovenie, ktorého použitie je výslovne na uvážení všeobecného súdu. Pokiaľ sa teda, či už obvodný alebo mestský súd rozhodol dané ustanovenie neaplikovať, nie je jeho povinnosťou toto akokoľvek zdôvodňovať. Dôvodom je tu predovšetkým tá skutočnosť, že ustanovenie § 150 O.s.p. je výnimkou zo všeobecného pravidla, a pokiaľ nedôjde k aplikácii tejto výnimky, platí pravidlo všeobecné. Inými slovami povedané, povinnosť odôvodnenia nákladového výroku z uhla pohľadu ustanovenia § 150 O.s.p. by nastala až v prípade, že by došlo k jeho aplikácii.“

26. Žalovaný bol v konaní úspešný v celom rozsahu, preto mu súd voči žalobkyni priznal nárok na plnú náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.